

Diplomová práce
SVOBODA VYZNÁNÍ
Lenka Hrdličková, LL.B.

Posudek vedoucího práce

Paní Lenka Hrdličková LL.B. předložila diplomovou práci na téma „*Svoboda vyznání*“, která je v rozsahu 57 stran textu a je rozdělena na do tří kapitol, které jsou doplněné o úvod a závěr a cizojazyčné resumé. Za cíle své práce si autorka zvolila ukázat na různá řešení a přístupy pro řešení obtíží v souvislosti se svobodou vyznání. Jako metody své práce si zvolila metody vztahové analýzy, popisnou, selektivní.

První kapitolu diplomantka věnuje svobodě vyznání a jejímu právnímu zakotvení, kdy se postupně zabývá termíny jako je náboženství, vymezený pouze základně, dále pak termínem svobody vyznání, který je vymezen i na základě již existující judikatury Ústavního soudu. Autorka se rovněž zabývá termíny *forum internum* a *forum externum*, kdy se snaží tyto termíny vysvětlit. Nicméně autorčino vysvětlení zcela neodpovídá výkladu, který k tomu zaujal Ústavní soud ČR, bylo by proto dobré tuto problematiku objasnit v rámci obhajoby diplomové práce.

Kapitola je dále pak doplněna přehledem mezinárodní právní úpravy dané problematiky, kdy se autorka pouští do podrobnějšího výkladu až u Evropské úmluvy o základních právech a svobodách, kdy využívá i judikatury ESLP. I zde dochází k popisu střetu *fora interna* a *externa* a i zde jsem přesvědčen, že by toto stálo za bližší objasnění, zejména pak okolnosti a důsledky případu finské luteránské církve na chápání této problematiky.

Na mezinárodně právní problematiku pak navazuje pojedná i právní úpravě v ČR, kdy se autorka rovněž zabývá určitými specifickými problematikami spojenými s právem na svobodu vyznání. Obdobně jako již v předcházejících částech této kapitoly, je autorce možné vytknout určitou chaotičnost a nevyváženost jejího pojetí práce. Na jedné straně jsou suše konstatovány mezinárodní smlouvy a na straně druhé jsou rozebírané jednotlivé kazuistické záležitosti, spojené s výkladem daného problému.

Třetí kapitolu autorka věnuje vztahu k ostatním ústavně zakotveným právům, kdy je diskutabilní prohlášení autorky, že ESLP se nevyjadřuje ke stanovení speciality a generality pro případ střetu dvou a více práv, což by naznačovalo, že autorka chápe práva chráněná EULP jako práva, která jsou nerovná, kdy některá jsou důležitější, než práva jiná. Na druhou stranu pak autorka již zcela bez dalšího konstatuje, že má být užito zásady proporcionality při řešení střetu práv, což je samo o sobě v rozporu s jejím předchozím tvrzením.

V další části své práce se pak autorka věnuje problematice práva na svobodu projevu v konfliktu se svobodou vyznání. Autorka se k věci staví poměrně velmi liberálně, což je chvályhodné a zaujímá v dané kapitole poměrně jasná stanoviska. K tomu nelze nic upřít nicméně lze namítnout, že autorka jí zkoumanou problematiku zkoumá poměrně jednostranně, kdy by bylo zajímavé zda rozhodnutí ESLP ve věci *Otto-Preminger-Institut* proti Rakousku obsahuje test proporcionality, který by zdůvodňoval rozhodnutí soudu, či z jakých konkrétních důvodů soud dospěl k zamítavému stanovisku.

Pojednání o tragedii *Charlie Hebdo* je faktografickým výčtem, který zcela opomíjí vlastní obsahový problém, a to je samotná hranice únosnosti projevu ve srovnání s právy těch, vůči kterým je projev namířen, tj. otázka přiměřenosti omezení svobody kvůli ochraně práva jiného. Samotný útok nic nevyovídá o míře svobody projevu a ochraně vyznání ve Francii.

Autorka dále pak popisuje problematiku týkající se nenávistných projevů či ochrany soukromí či ochranu náboženského shromažďování. Výtky, které byly vzneseny k počátku kapitoly je možno vztáhnout i na její zbytek. Autorka sice pracuje s judikaturou, ale způsobem, který nedává jasně na srozuměnou, proč v dané věci došlo k rozhodnutí a jaká je tedy interpretace práva ze strany ESLP.

Poslední kapitolu autorka věnuje problematice náboženských symbolů a odívání. Předně považuji za ne zcela vhodné, aby byla vědecká práce zpracována formou, kdy jsou popisovány jednotlivé případy samostatně, jedná se pak zejména o popis nikoliv analýzu celé problematiky. Autorka si vybrala dva případy – vyvěšování krucifixů a zahalování muslimských dívek a žen. U obou případů autorka pracuje s rozhodnutími ESLP. Obecně této kapitole, která je zcela jistě aplikační kapitolou vyčítám, to že je zaměřena na jednotlivé případy, což znemožňuje další analýzu celé problematiky.

Práce vykazuje v systému THESES 0% shodu. Předložená diplomová práce je veskrze prací srozumitelně psanou, která má i poměrně jasnou strukturu, nicméně obsahově je to práce, která nevyčerpává téma zcela a je diskutabilní zda autorka splnila své výtčené cíle.

Předložená diplomová práce má indikováno dostatečné množství pramenů, ale její zpracování je založeno na menší části z nich, kdy jsou patrné citace z monografických pramenů i v případě, že by bylo dobré pracovat s judikátem. Autorka pracuje uspokojivě s citační normou. Předložená diplomová práce Lenky Hrdličkové LL.B. splňuje požadavky kladené na vědeckou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě**. V případě úspěšné obhajoby práce navrhuji, aby tato byla ohodnocena stupněm **velmi dobře - dobře**.

K obhajobě navrhuji diplomantce, aby se blíže a hlouběji zamyslela skutečným vymezením fora interna a fora externa, dále pak, aby se zamyslela na jinými konfliktními situacemi, kdy dochází ke střetu práva na svobodu vyznání s jiným ústavně garantovaným právem.

V Praze dne 21. dubna 2015

JUDr. Pezl